

Latweefchu Uuwifes.

Nr. augftas Gewefchanaß = Rummißiones fiamu un nowehlefchamu.

Nr. 38. Zettortdeenâ 18tâ September 1824.

No Rihges.

Scho gadd limmu fehflu agrafi kâ zitteem gaddeem-mums peewedd, fehfla, weena no tahm prezehm, fo itt ihpafchi no muhfu ohftas iswedd, leekahs, kad scho gadd limmi par Leifchu femmi gan labbi augufchi. No wiffahm zittahr: labbibahm aufas wiffwairaf mefle, un kâ fadsird, arri warr zerreht, ka kweefchu tirs-gus zeltees. — Geksch schahm deenahm kuggis no paschas Amerikas pee mums atbrauze un jau ohtrâ reife scho tahlu zelku labbi nobrauzis. Schis kuggis trihs mehneschus par juhru brauzis un aisees no mums us Pehterburgi un no turrenes atkal us Ameriku.

Iotâ September tappe pee mums jauna beedriba eezelta, kas itt ihpafchi muhfu Widsemnes un Kurssemnes Latweefchu wallodu gribb apghadht. Taggad jau 60 kungi pe schihs Latweefchu beedribas peederr un redsehs, woi winneem isdohsees, tahs Latweefchu wallodas ihstu skaidribu isdabbuht? Daschi sinmams dohma, tahda tehru-semmes grimies wallodas apghadachana taggad wairs ne effam waijaga, jo wiffi Latweefchi atmettischoht sawas tautas wallodas, un gan drihs peenemschoht Wahzu wallodu; bet kas to leetu ihsti pahrdohma, tas reds, ka tahda tehru-semmes wallodas apghadachana lohti waijadfiga, itt ihpafchi taggad, fur Latweefchu teefas irr eezeltas un Latweefchu likkumi no augftas Walfts femneekem dohti. Ja nu wehl wehrâ leek, ka wallodas ilgaki mehds dsihwoht un pastahweht, ne kâ paschas tautas, un ka papreeksch wiffas Latweefchu feewas un meitas waijadsetu wahziffi ismahzigt, pirms patte walloda isustu, jo no mah-tehm zilweku behni mahzahs sawu wallodu, bet ne no skohlmeistereem, tas sinn, ka tas ne mas ne warr nosift, ka tahda leela tauta kâ mehß Latweefchi Wid- un Kurssemne wehl

effam, tapeh; zittada taptu, ne kâ pats Deews to raddijis, ka daschi wahketeli to wehle. Schi jauna Latweefchu beedriba tadeht par to mas behda, ka daschi Latweefchi taggad pilfatu klah-tunâ sawu wezzu tehru tehru wallodu gribb atstah, lai mahzahs wahziffi zil gribbedami, Latweefchu walloda palits un pastahwehs wehl arweenu ween. Woi tad muhfu Daugawa ne paleek leela uppe, jebfchu daschu spanniti uhdens no tahs isfmett un zittur aisness? Daudreisahm tas pats uhdens, fo ar puhlinu aisnesse, tekk atkal atpakkal pee ihstas mahtes, bet sinmams ne tit skaidrs kâ isfmehle! — —

No Pernawas, 8tâ August.

Zegahjuscha nakti mehß tappam isbaiditi no meega zaur ugguns trohksni. Muhfu preeksch-pilfata degge un ap pulkstia 2 no rihteem 5 nammi bija pilnâs leesinâs. Par laimi wehjsch greesehs un dsinne ugguns leesmas us muhfu uppes puffi. Breesmigi smukki bij-tas ugguns atspihdums uhdent. Deewa schelastiba bija, ka wehjsch to ugguni no pilfata aisdsinne; tee 5 nammi nodegge sinmams pagallam, bet tatschu to ugguni apturreja un gan drihs wiffas mantas un leetas no teem deggoscheem nammeem tappe isnestas. Gohdigs lassitais preezasees par scho isglahbschamu, bet mums firds fahp fazzigt, ka netaisni blehschi gan drihs wiffas no ugguns isglahbtas leetas nosaggufchi. Ne ween besdeewigas sahdsibas rahdjahs pee fchi ugguns grehka, ir neeku mahnu tizzibas; jo daschi rinnaja, ka pa laimi weens no teem klahbtuhdameem mahkocht wehju peh; sawa prahta greest! — Tâ mahnu tizziba wahjam zilwekam tahdu spehku peelee, kas tikkai augftam Deewam, bet to spehku, kas zilwekam pateesi irr, ne gribb walkah, — skattahs ween un melshahs neeku wallodas. — Kâ teiz,

tas ugguns effam tihscham no blehscheem eelaists, fas jau papreeksch draudejuschi, to darrischoht! —

Muhfu tirgus, fas wakkariga deenâ beidschẽs, gan labẽs bijis. 22 sweschi kohpmanni bij atnakhuschu un itt wiffas prezzes tappe ispirktas. Zitti no scheem swescheem kohpmanneem jau us nahkoschu gaddu sawas bohtis derrejuschu, un tas parahda, kad ar tirgu ar meeru bijuschu.

(No Dihges Awisehm.)

• No Birschu muishas, 2trâ September.

Wakkar, pehz dirweju nebbelu karsta laifa, mehẽs sawadu leetu pee debbes redsejam, prohti wakkarâ ap pulkstin 8, jauka un smukka warrawihksne ap mehnefs bij redsama. Ne zif ilgi pehz mehnefs uslehtschanas pehrkora padebbeschi zehlahs, weenâ puffẽ tahs debbes welwe palikke ittin skaidra, fur mehnefs mihligi spihdeja, ohtrâ puffẽ bij tuumscha un melna. Kad padebbeschi inuns pahri par galwu stahweja, tad jauka warrawihksne ap mehnefs taifijahs, un tâ palikke par wesselu stundi. — Wezzi semneeki brihnodamees preezajahs par scho sawadu skattischanu, fazzidami, fa to par wiffu muhschu naw redsejuschi.

(No Dihges Awisehm.)

Daschadas dohmas.

Mehs lassam Deewa wahrda (Apust. darb. 20, 35.): Labbaki irr doht, ne kâ nemt; un tee pasaulẽs behrni scho swehtu wahrdu tâ mehds sawrast, fa tam labbaki klahjahs, fas warr zitteem doht, ne kâ tam, kam dahwanas janem. Tas nu gan teefa, bet arri naw teefa, jo tam sinnans wairak naudas un mantas irr, fas dahwanas warr doht, ne kâ tam, kam dahwanas janem; bet zilweku ihsta labklahschana irr garriga, prohti dwehseles leeta, fas stahw firdi un ne eeksch mantu un naudu, jo daudfreisahm baggatam zilwekam itt ne mas labbi ne klahjahs, un dascham masam, kam ne zif naw, firds allaschin jautra un lihgama. — To warr redseht ikdeenas pee teem maseem behrneem, kam lustiga firds un dewiga rohka mehds buht. — Tas augscham

peeminnehts Deewa wahrds muhs pamahza, fa labbam zilwekam leelaks preeks doht, ne kâ nemt, un tas irr pateesi teefa; jo fas dohd, tas darra labbu darbu, bet fas nem, tam, tâ faktoht, preeksch paschas firds jakaunahs. Tapehz nu fa gohdigam zilwekam gruhiti nahf par walti fo nemt, ta dohschana arri newaid tik weegla, kâ dasch dohma. Pareisi doht, tâ fa tas nehmeis ne tohp apfaunahs, gan gruhita leeta, un tapehz teem dewejeem allaschin wehl ohtrs Deewa wahrds jaturra prahta, prohti: Lai jubfu kreifa rohka ne sinn, fo ta labba darra. — Naturrefim: Pareisi dahwanas doht, naw weegla leeta, bet tatschu dauds weeglaka un labbaka, ne kâ dahwanas nemt. Bet gohdigam zilwekam ta gruhitaka leeta irr, dahwanas few pascham prassihit. Dahwanu prassischana zilwekam sawu gohdu, tâ faktoht, famaita un isdeld, un tapehz tik daudfreisahm reds, fa tee, fas no dahwanu prassischanam pahrtteef, gan drihs wiffu gohdu pagallam atmettuschi un fa winnu starpâ wissleelakus beskaunus atrohn. — — —

Kad gohdigs lassitais taggad sawu rudsu lauku apsehjis, tad ta jauka dseefnina, fo schein appakschâ lassihẽs, winnam buhs jo patihkama; gruhitu darbu pasrahdaht mahf arri lohps, bet darbu strahdaht augstas swehtas dohmas tur-reht, to mahf tiffai zilweks ween.

Sehjas dseefma.

Lẽ wezzi Behrtini jau klahf

Un ar to sehjams laiks!

Lẽ sirgeem buhs fo rittinacht,
Ir pascham sweedru-waigẽ.

Bet sehjas darbs irr zerriba,
Kas kaunâ ne pamett;
Senn lauzinsch schinni tizziba
Man kâ ar azzim mett.

Lauks glihti fataisihẽs jau gaid,
Lai sehjeis kais' un berr,
Grihb augkeem atdoht, kad newaid,
Kas wiffseem lohti derr.

Tad nemtschu pilnu sehstawu,
Kas plezzeem gan irr gruhf,
Un wezzu sehflu isfehschu,
Kur waina naw ne buht.

Raug, birses zellu rahda gan,
Kur ja eet sehjeem;
Kaut Deewa swehtib' arridsan
Lihbs eet' ar graudineem.

Jau tuffscha manna sehtawa,
Det birse atleekahs! —
Tà paleek darbs wehl muhschibā,
Kaut spehks schē pabeidsahs.

Gan sehju! bet es ne sinnu,
Woi no ta ehdschu!
Kas kaisch; tad sew par peeminnu
Es zittus barroschu.

Tē nedfihws grauds, fo rohka sehj,
Pehz dabbu dshiwibu!
Tà debbes rohka, kas to spehji,
Sr pahrwehrschi zilweku.

Ecksch grauda deeglingsch knittesees,
Kad semmes flehpi nahk!
Tà gan ir dwehfel pazelsees,
Kad meesa truhdeht sahk.

Tad notak arrait brahlini!
Apklahjeet sehjumu;
Zuhs graudeem kappa = razzeji,
Uš duffu augligu.

Lai jauni eet pee ezzeescheem,
Kas labbi tezzeht warr;
Tas patihk muhsu sehjumeem,
Teem glihtu gihni darr.

Smags rullis teem ne wajaga,
Det dsittas waggas derr;
Tahs druwu fausu uskurra,
Kad pohsta flapjums ferr.

Kā Deewa wahrds, kas spehzig
Tew aisdsemm fahrumus;
Tà wagga aisdwek uhdeni,
Kad pahrpluhd lauzinus.

Wehl waggahm krusti ja ismett,
Un mallas rohkamas;
Kas to ne darra, tam ne rett'
Wiss sehjums peewillahs.

Uk ruhtains jauki apkohpts lauks,
Jau zilla firnuinu,
Un rahdahs man, kā leelaiš trauks,
Preeksch Deewa swehtibu.

Det preeks wehl leelaks tanni brihd,
Kad rahdahs afmini;
Kad farkani prett fauli spihd,
Pehz fahrnem saltumi.

Kad tudak rudsi taurejahs,
Tik fo us semmes nahk;
Kad krumus reesch un wairojahs,
Tad preeki augtin sahk.

Lai nahk nu seemas saltumi,
Lai sneegs un wehtras klahk,
Mans sehjums duff — un putteni
Ne spehji to nihzinahk. —

Pats ne fur mihlak duffeschu,
Ka semmes wehsumā! —
Un aisdigdam es tizeschu:
Kur sehj — tur zerriba.

B. 23schā Augusta deenā
1824.

R. C — 3.

* * *
Sprizz un Paffans.
(Pafalka.)

No nejauschu tas gaddijahs,
Ka Sprizz un Paffans satikkahs.
Weens ohtru sa = eet apohstihk
Papreeksch, kā mehds, un aplaisht,
Tad kohpā tehrseht eefahkufchi,
Sprizz, gudrineeks, kas wissu mahk,
Par fewi paschu runnahk sahk, —
Kā gekki taggad eeraddufchi. —
Ah, brahliht! sahk winsch leelitees,
Ja redsetu tu mannas fohlas,
Tew buhtu gan fo brihnitees.
(So meister's wairak rahd', kā fohlahs.)
Es prohtu — rets to mahzisees —
No uppes dibbins isneht ohlas,
Kā fullains fungu apdeeneht;
Un kad us manni kundsinseh schaudi,
Tad noschants es, lihbs atskann draudi,
Ka bende nahks man nodihreht,
Drihs uslezzu tad es un reiju,
Pahr nuhju un zaur stihpu deiju,
Urr... Schahwa tu? Woi apnizzis
Tu klausitees? Tà pabeids schis.
Un Paffans fakk: pee tawahm runnahm
Es peeminnu to wahrdinu:
Kas jelle asti pazels funnam,
Ja pats to ne pazelt, kā tu? —

H.....I.

* * *
Semneeks un atraitnis.

(No tahs jaunus lassamas grahmatas lappā 89.)

Semneeks.

Kaut drihs filts leetinsch nolihntu,
Tad kas ecksch semmes irr, wiss no tahs isnahktu!

Utraitnis.

Lai ne dohd Deems! jo tad arr mannas seewas
 abbas
 No femmes islihtu, un wiinnas ne bij labbas.

* * *

Ustotas mihklas usminneschana (skatt.
 Nr. 30. f. g.): Rattinsch.

Dewita mihkla.

Leels dshres galbs un jauks,
 Kur weesu pulks sanahk;
 Wes pawara, kad plauks,
 Te harrib' atrast mahk.
 Kohpi zilweks gald' un weesmu,
 Pats ne redseft truhkumu.

R. S.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Gohdibas,
 ta Patwaldineefa wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.
 tohp no Kalna muishas pagasta teefas wiffi parradu
 deweji ta Kalna muishas fainneefa Eglen Krist, par
 kurra mantu, dehl peepildischanu winna inventariu-
 ma la ir zittu parradu maksaschanas, zaur schihs
 deenas spreedumu konkursis nolikts, ar scho teefas
 fluddinaschanu aizinati, lai ar sawahm taisnahm
 prassichanahm 29ta September mehnescha deena
 schi gadda Kalna muishas pagasta teefa atnahk, un
 to sagaida, ko teefa spreedihš. To buhs weh:ra
 nemt! —

Ur Kalna muishas pagasta teefas appalschraftsu
 un sehgele idlaists 4ta August 1824. I

(S. W.) Dohrbe Mahrtinsch, pagasta wezzakais.
 Friedrich Hildebrand, pagasta teefas
 ffrihweris.

Pee ta Lestenes fainneefa Swikke Jehkaba weens
 leels halts un wezzigs firgs irr peeklihdis. Tas,
 kam peeberr, no Lestenes pagasta teefas tohp aizi-
 nahts ar peeklahjamahm leezibahm sesehu neddelu
 starpa pee schahs teefas peeteiktees un pehz atlihdsi-
 naschanas to harribas un zittu maksu to firgu idnemt,
 jo pehz nolikta laika tas taps uhtrup:ah pahrdohts.

Lestenes pagasta teefa 20ta August 1824. I

(S. W.) Lente Jehlab, peeschdetais.
 (Nr. 33.) Pagasta teefas ffrihweris Frd. Wagner.

Zittas fluddinaschanas.

No leelas Esseres muishas waldischanas tohp
 sinnamu darrihts, la dehl teem Schiddu fwehtkeem
 tas leelas Esseres tirgus, kas us to 24tu September
 friht, weenu deenu agrafi, prohti Dhtredeena tanni
 23sch: September 1824 taps turrehts. I

* * *

Tanni 28ta August trim Sahrnates muishas fain-
 neekeem peezi firgi irr nosagti, ko pee schahm sih-
 mehnm warr pasiht:

- 1) Breebis, 4 lihds 5 gaddu wezs firgs, ar baltu
 sihmi us peeri, melna srihpe par mugguru,
 melna aste un farri melni, ar firmcem jaukti.
- 2) Melna fehwe, 4 lihds 5 gaddu wezza, ar baltu
 sihmiti peere.
- 3) Melni pellaka fehwa, 3 lihds 4 gaddu wezza,
 bes kahdahm sihmehm.
- 4) Bruhns firgs, 6 lihds 7 gaddu wezs, melna
 aste un melni farri.
- 5) Bruhns firgs, 7 gaddu wezs, ar schauru bleffi
 us peeri.

Kas no scheem sagteem firgeem ihstu sinnu warr
 doht, un kas peepalihds tohs atdabbuht, lai pee
 Sahrnates muishas waldischanas peeteizahs. Tur
 winsch ne ween atdabbuhs, ko scho firgu labbad
 iddewis, bet winnam arri peeklahjama pateizibas
 nauda taps eedohta. Sahrnate (Wentespils kirsphe-
 le), 1ma September 1824.

* * *

Lai nakti no 26tas us 27tu deenu August mehne-
 scha schi gadda tam Braunbergas muishas fainnee-
 kam Ekabeiku Ansim no plawas gauwabahm nosagti
 tappusch: 4 firgi. 1) Sarkans, balta srihpe peere,
 kreiseja zifta baltuminsch, seglu weeta pumpe, zau-
 ris kruhtis un us kaktu jehls no riskeem, 8 gaddu
 wezs. 2) Silsch, 4 gaddu wezs. 3) Dumsch chr-
 selis, ne leels, us labbaju guhschu leela rehte, 3 gad-
 du wezs. 4) Dseltainu breebis, ar melnu kuplu
 asti, us peeri melni farri, preekschlahjahm eeksch-
 puffed lohzeklus wilnaina spalwa, weenai preeksch-
 lahjai reewa us naggeem, nifns, grassijahs kohst to,
 kas garram eet. 5) Sudraba rubbulus pateizibas
 naudau sohla tam, kas winnam schohs firgus pee-
 rahdihš. I

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: Für den Censor: Dr. Georg Pantzer.
 No. 409.